

Sygn. akt IV U 963/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 czerwca 2019 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Marzena Górczyńska-Bebłot

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Oliwia Rajewska

po rozpoznaniu w dniu 17 czerwca 2019 roku w Częstochowie

sprawy J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 12 maja 2017 roku Nr (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 12 maja 2017 roku Nr (...)

i ustala wysokość emerytury ubezpieczonego J. B. przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 115,02 %;

2. oddala odwołanie w pozostałej części.

Sygn. akt IV U 963/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 maja 2017 roku, nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił J. B. ponownego ustalenia wysokości emerytury, poprzez przeliczenie jej podstawy wymiaru z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym, przypadających przed rokiem złożenia wniosku o ponowne ustalenie wysokości świadczenia oraz uwzględnienia okresów składkowych i nieskładkowych przebytych po przyznaniu mu świadczenia.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy powołał się na treść przepisu art. 109 ust. 1 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz przepisy rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i wskazał, że do wniosku o przeliczenie świadczenia ubezpieczony nie załączył żadnych nowych dokumentów umożliwiających jego dokonanie, wobec czego należało orzec jak w sentencji decyzji.

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł J. B., domagając się jej zmiany i przyznania mu wyższej emerytury.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczony podniósł, że do wniosku o przeliczenie emerytury załączył pismo z dnia 30 marca 2017 roku, w którym wskazał nową okoliczność, tj. oświadczenie T. W. – księgowej w (...) w przedmiocie liczenia i wysokości zarobków osiągniętych przez niego w tym przedsiębiorstwie.

W odwiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

J. B. urodził się w dniu (...) i od dnia 1 stycznia 2008 roku jest uprawniony do pobierania emerytury. Po raz ostatni wysokość świadczenia emerytalnego ubezpieczonego organ rentowy przeliczył decyzją z dnia 31 marca 2016 roku, nr (...), do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjmując wówczas wynagrodzenia, które stanowiły podstawę wymiaru składek z 20 najkorzystniejszych lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru ustalając na 114,53, a podstawę wymiaru na kwotę 2.359,23 zł (3.126,19 zł po waloryzacji z dnia 1 marca 2016 roku). Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy przyjął 39 lat i 10 miesięcy, tj. 478 miesięcy okresów składkowych oraz 4 lata i 8 miesięcy, tj. 56 miesięcy okresów nieskładkowych. Do ustalenia wysokości wynagrodzenia ubezpieczonego za okresy od 1 sierpnia 1965 roku do 24 października 1966 roku

i od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1987 roku organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne. Od powyższej decyzji ubezpieczony odwołał się do Sądu Okręgowego w Częstochowie, który prawomocnym wyrokiem z dnia 21 lutego 2017 roku, IV U 653/16 oddalił jego odwołanie w całości.

W dniu 5 kwietnia 2017 roku J. B. złożył wniosek o przeliczenie wysokości emerytury, w oparciu o nowy dowód w sprawie, tj. oświadczenie T. W. – byłej księgowej w Przedsiębiorstwie (...), przy czym do wniosku nie załączył on tego oświadczenia. W wyniku rozpoznania powyższego wniosku organ rentowy wydał zaskarżoną w niniejszej sprawie decyzję

z dnia 12 maja 2017 roku.

(v. akta rentowe)

W okresie od 15 lutego 1972 roku do 31 sierpnia 1991 roku J. B. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) w P. na stanowisku spawacza, w tym za okres od 1 lipca 1979 roku do 31 grudnia 1987 roku nie posiada on żadnych dokumentów, które potwierdzałyby wysokość wynagrodzenia za pracę jakie wówczas uzyskiwał (zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu, wpisów zarobków w legitymacji ubezpieczeniowej itp.).

W 1979 roku i latach kolejnych wynagrodzenie odwołującego składało się z płacy zasadniczej ustalonej stawką godzinową, które uzupełniono wynagrodzeniem akordowym. Wynagrodzenie to było obliczane w taki sposób, że każda brygada miała co miesiąc przydzielone do wykonania zadanie, za które była przewidziana określona suma pieniężna. Gdy brygada wykonała swoje zadanie, to wówczas ustalano płacę zasadniczą dla każdego członka brygady, następnie sumowano wynagrodzenia zasadnicze wszystkich członków brygady i pulę wynagrodzeń za akord (ustalone wcześniej zadanie) dzieliło się przez sumę wynagrodzeń zasadniczych brygady, a otrzymany iloraz mnożyło się przez 100%, otrzymując wskaźnik procentowy. Tak ustalony wskaźnik mnożyło się następnie przez miesięczne wynagrodzenie zasadnicze każdego pracownika i w ten sposób uzyskiwano jego wynagrodzenie całkowite za dany miesiąc. Powyższe sprawiało, że im pracownik miał wyższą stawkę godzinową, tym wyższe miał wynagrodzenie akordowe i automatycznie wyższe wynagrodzenie łączne. Jednocześnie akord był liczony tylko za godziny faktycznie przepracowane, co powodowało, że gdy pracownik w danym miesiącu był na urlopie wypoczynkowym, zwolnieniu chorobowym lub z innych przyczyn nie świadczył pracy, to jego wynagrodzenie akordowe i w konsekwencji łączne, było proporcjonalnie niższe. Dodatkowo pracownicy w (...) otrzymywali dodatek zmianowy za II i III zmianę, w wysokości odpowiednio 10 i 20%; dodatek za pracę w warunkach szkodliwych, którego wysokość była uzależniona od zajmowanego stanowiska i ilości godzin przepracowanych w szkodliwych warunkach; dodatek za wysługę lat, zależny od ilości przepracowanych lat, początkowo tylko w górnictwie,

a później wszystkich lat pracy, liczony procentowo od wynagrodzenia zasadniczego w stawce 1% za każdy rok, poczynając od przepracowania jednego pełnego roku; ekwiwalent za węgiel oraz trzynaste pensje, wypłacane z okazji Barbórki lub Dnia Hutnika.

Angażem z dnia 10 sierpnia 1979 roku przyznano ubezpieczonemu wynagrodzenie według X kategorii zaszerogowania w kwocie 19,00 zł za godzinę, powiększone o dodatki zgodnie z protokołem nr (...) do UZP dla (...).

(v. akta rentowe i osobowe ubezpieczonego, zeznania świadka T. W.
k. 20verte-21)

W okresie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w P. od 15 lutego 1972 roku do 31 sierpnia 1991 roku J. B. uzyskał wynagrodzenie za pracę w kwotach:

- od 15 lutego do 31 grudnia 1972 roku 43.235,00 zł (wynagrodzenie z zachowanych list płac);
- w 1973 roku 59.341,00 zł (wynagrodzenie z zachowanych list płac);
- w 1974 roku 66.586,00 zł (wynagrodzenie z zachowanych list płac);
- w 1975 roku 72.602,00 zł (wynagrodzenie z zachowanych list płac);
- w 1976 roku 72.738,00 zł (wynagrodzenie z zachowanych list płac);
- w 1977 roku 22.432,00 zł (wynagrodzenie ustalone w sprawie IV U 1126/07 Sądu Okręgowego w Częstochowie);
- w 1978 roku 27.584,00 zł (wynagrodzenie ustalone w sprawie IV U 1126/07 Sądu Okręgowego w Częstochowie);
- w 1979 roku 38.750,96 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 1979 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 10,50 zł w łącznej kwocie 11.592,00 zł, wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 lipca do 31 grudnia 1979 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 19,00 zł w łącznej kwocie 20.976,00 zł, ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 2.200,00 zł, świadczenia w naturze w łącznej kwocie 2.200,00 zł oraz specjalne wynagrodzenie z tytułu Karty Hutnika w kwocie 1.782,96 zł;
- w 1980 roku 51.705,94 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 stycznia do 30 sierpnia 1980 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 19,00 zł w łącznej kwocie 27.968,00 zł, wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 września do 31 grudnia 1980 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 21,00 zł w łącznej kwocie 15.456,00 zł, ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 2.200,00 zł, świadczenia w naturze w łącznej kwocie 2.200,00 zł oraz specjalne wynagrodzenie z tytułu Karty Hutnika w kwocie 3.881,94 zł;
- w 1981 roku 55.143,98 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 21,00 zł w łącznej kwocie 46.368,00 zł, ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 2.200,00 zł, świadczenia w naturze w łącznej kwocie 2.200,00 zł oraz specjalne wynagrodzenie z tytułu Karty Hutnika w kwocie 4.375,98 zł;
- w 1982 roku 65.091,02 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 1982 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 21,00 zł w łącznej kwocie 23.184,00 zł, wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 lipca do 31 grudnia 1982 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 29,00 zł w łącznej kwocie 32.016,00 zł, ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 2.200,00 zł, świadczenia w naturze w łącznej kwocie 2.200,00 zł oraz specjalne wynagrodzenie z tytułu Karty Hutnika w kwocie 5.491,02 zł;

- w 1983 roku 85.195,48 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 29,00 zł w łącznej kwocie 78.232,00 zł, ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 2.200,00 zł, świadczenia w naturze w łącznej kwocie 12.000,00 zł oraz specjalne wynagrodzenie z tytułu Karty Hutnika w kwocie 6.963,48 zł;

- w 1984 roku 107.680,28 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 stycznia do 31 października 1984 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 29,00 zł w łącznej kwocie 53.360,00 zł, wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 listopada do 31 grudnia 1984 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 82,00 zł w łącznej kwocie 30.176,00 zł, ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 2.200,00 zł, świadczenia w naturze w łącznej kwocie 12.000,00 zł oraz specjalne wynagrodzenie z tytułu Karty Hutnika w kwocie 9.944,28 zł;

- w 1985 roku 222.766,96 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 82,00 zł w łącznej kwocie 199.456,00 zł, ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 4.600,00 zł, świadczenia w naturze w łącznej kwocie 13.800,00 zł oraz specjalne wynagrodzenie z tytułu Karty Hutnika w kwocie 23.310,96 zł;

- w 1986 roku 225.377,52 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 82,00 zł w łącznej kwocie 200.256,00 zł, ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 4.800,00 zł, świadczenia w naturze w łącznej kwocie 14.400,00 zł oraz specjalne wynagrodzenie z tytułu Karty Hutnika w kwocie 25.121,52 zł;

- w 1987 roku 250.936,08 zł, w tym wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 stycznia do 30 czerwca 1987 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 82 zł w łącznej kwocie 90.528,00 zł, wynagrodzenie zasadnicze za okres od 1 lipca do 31 grudnia 1987 roku liczone według przyznanej mu stawki godzinowej 87,00 zł w łącznej kwocie 96.048,00 zł, ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy w kwocie 9.150,00 zł, świadczenia w naturze w łącznej kwocie 27.450,00 zł, specjalne wynagrodzenie z tytułu Karty Hutnika w kwocie 27.760,08 zł.

- w 1988 roku 647.662,00 zł (zarobki wskazane na zaświadczeniu Rp-7 z dnia 18 lipca 2003 roku);

- w 1989 roku 2.301.528,00 zł (zarobki wskazane na zaświadczeniu Rp-7 z dnia 18 lipca 2003 roku);

- w 1990 roku 10.744.414,00 zł (zarobki wskazane na zaświadczeniu Rp-7 z dnia 18 lipca 2003 roku);

- w 1991 roku 7.172.746 zł (zarobki wskazane na zaświadczeniu Rp-7 z dnia 18 lipca 2003 roku).

Najkorzystniejszym dla ubezpieczonego wariantem ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru emerytury uwzględniającym powyższe wynagrodzenia, jest wskaźnik obliczony z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom społecznym przed dniem 1 stycznia 1999 roku, tj. z lat 1969-1976, 1985, 1988-1990, 1993-2000, wynoszący 115,02%.

(v. opinia biegłej sądowej z zakresu rachunkowości B. G. k.68-95)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie częściowo zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 27 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 roku, poz. 1270 ze zm.) – dalej ustawa emerytalna, ubezpieczonym urodzonym przed dniem

1 stycznia 1949 roku przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki:

- 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet

i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

W myśl art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej, emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
 - 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
 - 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych
- z uwzględnieniem art. 55.

Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy (ust. 2).

Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury (ust. 3).

Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (ust. 4).

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

W celu ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty:

- 1) oblicza się sumę kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w ust. 3, w okresie każdego roku z wybranych przez zainteresowanego lat kalendarzowych;
- 2) oblicza się stosunek każdej z tych sum kwot do rocznej kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy, wyrażając go w procentach, z zaokrągleniem do setnych części procentu;
- 3) oblicza się średnią arytmetyczną tych procentów, która, z zastrzeżeniem ust. 5, stanowi wskaźnik wysokości podstawy wymiaru emerytury lub renty, oraz
- 4) mnoży się przez ten wskaźnik kwotę bazową, o której mowa w art. 19.

Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (ust. 6).

Zasady ustalania podstawy wymiaru świadczeń emerytalnych i rentowych określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 1985 roku w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru emerytur i rent (tekst jednolity Dz. U. z 1989 roku nr 11, poz. 63 ze zm.). Zgodnie z § 1 wyżej wskazanego rozporządzenia podstawę wymiaru emerytur i rent, ustala się od wynagrodzenia

z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, z uwzględnieniem wypłaconych zamiast tego wynagrodzenia świadczeń pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa. Do ustalenia podstawy wymiaru dla pracowników uspołecznionych zakładów pracy nie przyjmuje się tych składników wynagrodzenia w gotówce i w naturze z tytułu wykonywania pracy w ramach stosunku pracy, od których nie ma obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne, z uwzględnieniem ust. 2-5 (§ 4 ust. 1 rozporządzenia). Do obliczenia podstawy wymiaru emerytur i rent dla pracowników zatrudnionych w nie uspołecznionych zakładach pracy lub przez osoby fizyczne przyjmuje się składniki wynagrodzenia, od których zostały ustalone składki na ubezpieczenia społeczne (§ 7 ust. 1).

Zgodnie z 21 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe (Dz. U. z 2011 roku, nr 237, poz. 1412), środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

Jak jednak wypowiedział się Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27 lipca 1997 roku, II UKN 186/97 (OSNP 1998/11/342), który zachowuje aktualność również na gruncie przepisów przywołanego powyżej rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku, w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1984 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno-rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń.

Ustalając wysokość zarobków ubezpieczonego w spornym okresie oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru przysługującej mu emerytury Sąd Okręgowy oparł się na dokumentach znajdujących się w jego aktach osobowych z okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w P., których wiarygodność i autentyczność nie budzi wątpliwości Sądu i nie była kwestionowana przez strony procesu oraz na opinii biegłej sądowej z zakresu rachunkowości B. G., uznając ją za rzetelną i miarodajną dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem została ona wydana w oparciu o posiadaną przez biegłą wiedzę i umiejętności specjalne z zakresu rachunkowości oraz znajduje pełne oparcie w obowiązujących w spornym okresie przepisach prawa oraz w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, w szczególności dokumentach znajdujących się w aktach osobowych ubezpieczonego.

Z kolei zarzuty wniesione do powyższej opinii przez odwołującego w istocie nie miały charakteru merytorycznego i sprowadzały się jedynie do żądania uwzględnienia przy obliczaniu wysokości należnej mu emerytury dodatkowych składników wynagrodzenia, tj. wynagrodzenia za pracę w godzinach nocnych, nadwyżki akordowej, premii w wysokości co najmniej 20% wynagrodzenia, wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, dodatku za 8 ton węgla, ekwiwalentu za węgiel, dodatku za wysługę lat, dodatku za pracę w warunkach szkodliwych, premii i wypłat z zysku, które miał mieć wypłacane w spornym okresie.

Odnosnie powyższego należy wskazać, że biegła w swojej opinii uwzględniła wszystkie składniki wynagrodzenia odwołującego, które wynikały z zachowanej dokumentacji osobowej i obowiązujących w spornym okresie przepisów prawa, które stanowiły podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, a co do których możliwe było ustalenie ich wysokości.

W szczególności formułując tezę dowodową dla biegłej Sąd Okręgowy nie uwzględnił w niej otrzymywanego przez odwołującego wynagrodzenia akordowego, albowiem jak wynika z zeznań świadka T. W., która w latach 1979-1985 zajmowała się

w Przedsiębiorstwie (...) w P. kwestiami płac, do ustalenia wysokości tego wynagrodzenia przyjmowało się tylko i wyłącznie godziny faktycznie przepracowane przez danego pracownika. Tym samym ponieważ nie zachowała się szczegółowa ewidencja czasu pracy ubezpieczonego w spornym okresie

i niemożliwe jest pewne ustalenie, ile faktycznie godzin pracował w poszczególnych miesiącach, to automatycznie niemożliwe jest również ustalenie, w jakiej wysokości otrzymywał wynagrodzenie akordowe. Należy przy tym podkreślić, że w przypadku zmiennych składników wynagrodzenia, niedopuszczalne jest dokonywanie jakichkolwiek szacunków czy hipotetycznych założeń, ale konieczne jest jego ustalenie w kwocie pewnej. Na takie zaś ustalenie nie pozwala zgromadzony

w sprawie materiał dowodowy. Z analogicznych przyczyn nie zostały uwzględnione dodatki zmianowy i za pracę w szkodliwych warunkach, albowiem na chwilę obecną nie ma żadnej możliwości precyzyjnego ustalenia, ile godzin w poszczególnych miesiącach odwołujący pracował na II i III zmianie, a ile w warunkach szkodliwych.

Z uwagi na powyższe nie można również ustalać wynagrodzeń otrzymywanych przez J. B. w oparciu o wynagrodzenia innych członków brygady, w której pracował, albowiem nie sposób jest przyjąć, że każdego miesiąca pracowali oni dokładnie taką samą liczbę godzin, tj. w tych samych okresach korzystali z urlopów wypoczynkowych, zwolnień chorobowych czy z innych przyczyn byli nieobecni

w pracy. Niewątpliwie natomiast biegła uwzględniła przysługujący J. B. ekwiwalent pieniężny za deputat węglowy, w wysokości określonej obowiązującymi w spornym okresie przepisami. Dodatkowe żądanie odwołującego doliczenia kolejnego dodatku za 8 ton węgla, nie znajduje żadnego uzasadnienia ani w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym, ani w obowiązujących

w spornym okresie przepisach prawa.

Dalej należy wskazać, że przy przyjętej przez biegłą metodyce obliczania wynagrodzeń ubezpieczonego polegającej na przeliczeniu przysługującej mu stawki godzinowej przez normatywny czas pracy obowiązujący w poszczególnych miesiącach, brak było jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia dodatkowo wynagrodzenia wypacanego za okresu urlopu wypoczynkowego, albowiem prowadziłoby to w istocie do naliczania podwójnego wynagrodzenia za ten czas. Nadto brak jest jakichkolwiek dokumentów potwierdzających sam fakt otrzymywania przez odwołującego takiego wynagrodzenia jak i przede wszystkim jego wysokość.

Należy również wskazać, że w zachowanych aktach osobowych odwołującego brak jest jakichkolwiek dokumentów wskazujących na to, aby przed dniem 1 lipca 1979 roku przysługiwały mu składniki wynagrodzenia określone w przepisach Układu Zbiorowego Pracy dla (...). Pierwszym takim dokumentem jest dopiero angaż z dnia 10 sierpnia 1979 roku, obowiązujący z mocą wsteczną od dnia 1 lipca 1979 roku, odwołujący się bezpośrednio do protokołu dodatkowego nr 21 do UZP dla (...). Co przy tym istotne powyższy protokół dodatkowy datowany jest na dzień 13 czerwca 1979 roku, a tym samym wprowadzenie jego postanowień do stosunku pracy ubezpieczonego od dnia 1 lipca 1979 roku jest logiczne. Jednocześnie należy wskazać, że Przedsiębiorstwo (...) w P. nie zostało wymienione w Załączniku nr 1 do UZP dla (...) – Wykaz jednostek organizacyjnych objętych Układem Zbiorowym Pracy dla (...), a tym samym nie można przyjąć, aby przed dniem 1 lipca 1979 roku przepisy płacowe zawarte w tym Układzie mogły mieć zastosowanie do ubezpieczonego. Konieczne ku temu było ich indywidualne wprowadzenie do stosunku pracy odwołującego, co jak już powyżej wskazano, uczynione zostało dopiero z dniem 1 lipca 1979 roku, na zasadach określonych w protokole dodatkowym nr 21 z dnia 13 czerwca 1979 roku. W konsekwencji powyższego nie było również potrzeby ponownego ustalenia wynagrodzeń osiąganych przez odwołującego w latach 1977-1978, albowiem aktualność w tym zakresie zachowały ustalenia poczynione przez Sąd Okręgowy w Częstochowie sprawie IV U 1126/07 (od tego czasu nie pojawiły się żadne nowe dowody wskazujące na inną niż wówczas ustalona wysokość zarobków ubezpieczonego).

Jednocześnie nie zasługiwał na uwzględnienie zarzut organu rentowego, że odwołanie ubezpieczonego należało oddać w całości, z uwagi na brak pełnej dokumentacji płacowej pozwalającej na weryfikację ustalonego wynagrodzenia. Zdaniem Sądu Okręgowego obliczenie przez biegłą wynagrodzenia ubezpieczonego za sporne okresy poprzez przemnożenie przyznanej mu stawki godzinowej wynagrodzenia przez normatywny czas pracy obowiązujący w tym czasie, przy przyjęciu założenia, że odwołujący w spornym okresie był obecny w pracy i nie zachodziły

okoliczności powodujące zmianę ustalonego w danym okresie wynagrodzenia, było prawidłowe. Zauważyć bowiem należy, że identyczne hipotetyczne założenie przyjmuje sam ustawodawca, który w art. 15 ust. 2a ustawy emerytalnej wskazuje, że jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. Sam zatem organ rentowy wydając zaskarżoną decyzję i przyjmując za w/w okres wynagrodzenie minimalne, także poczynił identyczne jak biegła sądowa założenie, że w tym czasie odwołujący pracował co najmniej w podstawowym wymiarze czasu pracy i nie zachodziły wówczas okoliczności powodujące zmianę ustalonego w tym okresie wynagrodzenia.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. oraz przepisów powołanych w treści uzasadnienia zmienił zaskarżoną decyzję organu rentowego i zobowiązał go do przeliczenia świadczenia emerytalnego odwołującego przy uwzględnieniu wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 115,02%.

O oddaleniu odwołania w pozostałym zakresie orzeczono na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c.